

Michaela Žureková

Gymnázium
Senecká 2, Pezinok

Narodila som sa 17. 12. 1991 v Bratislave, teraz bývam v Pezinku a navštevujem miestne gymnázium. Budúci rok maturujem a ďalej by som chcela ísť študovať žurnalistiku (ako alternatívu mám masmediálnu komunikáciu, prípadne slovenský jazyk a literatúru), písanie teda neberiem len ako hobby, chcela by som sa mu venovať profesionálne a napredovať.

Niektorí ľudia dospievajú a niektorí iba starnú

1. Číslo nie je iba vek a vek nie je iba číslo?

Nie je nič jednoduchšie a zároveň nie je nič náročnejšie, ako odkázať niečo dospelému, práve pre individuálnosť a rôznorodosť adresáta. Jednoduché je to preto, lebo existuje široké spektrum období dospelosti, z ktorých sa dá vyberať; od mladšej cez strednú až po staršiu dospelosť, náročné naopak preto, že odkázať niečo každej skupine by znamenalo odkázať to takmer celému ľudstvu.

Je teda prakticky nemožné s istotou povedať, komu nasledujúce slová budú patriť. Rovnako tak ako sú určené pre sedemdesiatnika v dôchodku, môžu byť posol-

stvom i pre osemnásťročného tínedžera, ktorému ešte nezačali rásť zuby múdrosti.

J. A. Komenský vyhlasoval, že dospelý človek je schopný vykonávať životné úlohy. Zabudol však definovať, čo podľa neho životná úloha znamená. Pre mňa je životná úloha záležitosť, ktorú si každý z nás volí sám a svoje konanie podriaďuje dôležitosti, akú jej prikladá.

Životná úloha je premenná. V každom veku si volíme iné ciele, v každom veku, v ktorom vykonáme úlohu x , y či z , sa na istý moment stávame dospelými. U niektorých tento moment dokonca naďobúda trvalú platnosť.

2. Buďte kým chcete, ale...

Kategorizujeme. Kohokoľvek a kedykoľvek. A nie výnimočne je kategorizovanie ľudí iba dôsledkom predsudkov, ktoré v sebe nosíme a sú možno len ozvenou nejakých skúseností z minulosti.

Ak naša tridsaťročná susedka nosí vo vlasoch kvietkované sponky, povieme: „Nebuď infantilná!“ Ak päťročný chlapec zachráni život vlastnému otcovi, vzdávame mu hold ako hrdinsky a dospelo sa zachoval. Zvlášťne, nie? Máme totiž pocit, že všetko vieme, všetko poznáme a patent na zatriedovanie ľudí do istých kategórií vlastnime práve my. Takže buďte si, kým chcete, ale v niektorej skupine našej spoločnosti sa určite nájdete. Nezriedkavo aj medzi dospelými.

3. Ako sa do hory volá, tak sa z hory ozýva

My mladí môžeme byť zrkadlom. Máme možnosti, o akých naši rodičia či prarodičia ani nesnívali, spôsoby, ako vyjadriť svoje vlastné ja a nastaviť svetu odraz jeho vlastnej tváre. Slobodne a bez ostychu vykričať všetky vnútorné a myšlienkové pochody len tak do vetra či priamo určenému obecenstvu. Teraz ste to vy, dospeli. Vy, ktorí počúvate, vy, ktorí nás chcete spoznať a dúfate, že našim dušiam ešte stále dokážete rozumieť. Poviete si, že už tieto veci máte za sebou a tak by nemalo byť ťažké rozlúštiť zašifrované hádanky v podobe našich činov alebo slov. Ale ak budete pozorne počúvať, prídete na jedno: nedá sa niečo odkázať dospelým. Dá sa odkázať iba ľuďom.

Formálne ste dospelými, ale čím vyššie je číslo vášho veku, tým rýchlejší je proces zabúdania na vlastnú mladosť, prvé nadobúdanie skúseností, zamlčané prehrešky

a hlavne na vlastné pocity. Ako vám bolo, keď ste zažili veci, ktoré zažívajú neplnoletí, keď ste verili, že Krstný otec je prototypom mafiánskeho bossa, no neskôr vás život naučil, že nič nie je tak, ako to na prvý pohľad vyzerá.

To nie prekročením istého veku, ale nadobúdaním skúseností, učením, padaním a vstávaním sa stáva človek dospelým.

4. 1+1=?

Vraj čo si sa v mladosti naučil, v starobe akoby si znova našiel. Prečo znova nachádzať?

A čo je medzi mladosťou a starobou? Prázdno? Alebo prežívanie na základe zabudnutia už dávno naučeného?

Skúste sa teraz zamyslieť, čo vlastne robíte. Sedíte, stojíte alebo ležíte a čítate túto esej. Aké sú očakávania? Hltáte každé slovo, alebo len letmo prechádzate textom? Skladáte v hlave puzzle alebo chaoticky blúdite a hľadáte zmysel? A potom vám to možno dôjde. My nedávame odkazy priamočiaro. Možno pre strach z nepochopenia, možno pre iné psychologické komplexy nevieme s našimi vnútornými informáciami nakladať tak, ako by sme chceli. Nedávame slová na podnose. My len sme a vy musíte čítať medzi riadkami. Alebo aj nie...

5. Rozhovory a iné

Rozhovor je ako hľadanie pokladu. Celý čas sa čaká na to, kým jeden či druhý dôjdeme do cieľa, k pointe, k výsledku porovnateľnému aj s tou najväčšou drahocennosťou. Nikto však nie je otvorený úplne. Možno má právo, ale nemá potrebu. Možno má chuť, ale nemá prostriedky. Možno má ústa, ale nevie sa vyjadrovať. Každý svoje ja prejavuje rôzne.

Niekedy síce mlčíme, no napriek tomu do sveta vysielame signály dúfajúc, že ich niekto zachytí a pochopí nás. Z psychologického hľadiska to robíme aj nevedomky. Neverbálna komunikácia, mimika, činy, ktoré si ani poriadne neuvedomujeme – to všetko je čitateľné, len treba chcieť danej reči rozumieť, nielen v nej vidieť hieroglyfy a tým pádom ju vopred odsúdiť na zánik. Treba nás nielen počuť, ale aj počúvať.

6. A≠B a naopak

Niektorí ľudia dospievajú a niektorí iba starnú. Medzi týmito dvoma pojmi je príliš úzka hranica a nezriedkavo ich u daných osôb nedokážeme správne rozlíšiť. V mojich slovách možno mylne nájdete náznaky, aké hlúpe a zbytočné je vysielat správy dospelým, pravda je však inde – treba nájsť skôr spôsob správneho pomenovania vecí, situácií a ich aktérov.

Ak už odkaz, tak od ľudí k ľuďom, ak už nové informácie, či dokonca poučenie, tak nie od mládeže z iného sveta starším na ich vlastnú osobnostnú planétu, ale medzi rovnocennými bytosťami.

7. Naučme sa básničku naspamäť

Už v škôlke sme si cibрили pamäť učením riekaniiek a piesní naspamäť, na základnej sme recitovali *Marínu*, na strednej *Morho!* a keď už v neskoršom veku niet nikoho, kto by nás ľudí k tomu dokopal, zomiera naša schopnosť dlhodobo si veci pamätať a všetky letným pohybom pomyselnej ruky zmaže čas, či chceme, alebo nie.

Aby súčasť nášho života nestrácali hodnotu, tak ako raz aj všetky eseje skončia v koši, skúsme ich nepúšťať jedným uchom dnu a druhým von. Uvedomme

si, že každý z nás má vlastnú mierku na problémy a strasti, pre každého je dôležité niečo iné a nik nemá právo odsudzovať cudzie rozhodnutia nad trápením, radosťou, vďakou, skrátka nad tým, čo v danej chvíli pokladá za dôležité. Zuzka z Hornej Dolnej možno viac oplače zomreté šteniatko, zatiaľ čo Andrej z Bratislavy sa trápi nad slabým prosperovaním jeho firmy. Áno, všetci si určujeme vlastné priority. Ale práve preto ich nemožno hodnotiť. Každé z toho je totiž dôležité.

8. Odkazová služba

Tak teda ako by mal znieť správny odkaz dospelým, teda ľuďom, teda svetu? Polopatistické vysvetlenie našich názorov, alebo skôr vety vyhýbajúce sa priamemu pomenovaniu, aby sa mal každý nad čím zamýšľať? Asi by mal obsahovať hlavne dvoch ľudí. Minimálne. Zabudnime, že sme schopní písať na papier a posielat cez e-maily správy, ktoré nie sme schopní doručiť osobne a verbálne. Prídme a hovoríme nahlas, o čom hovoriť chceme. Zabudnime, že dospelí sa jedného dňa rozhodli: Ak mi to nepovieš, tak mi to napíš!, lebo nemajú čas počúvať. Nájdime si čas, zastavme sa a ukážme každému okolo, že je pre nás dôležitý, že nie je iba jedným z davu. A zabudnime na chvíľu, že sme dospelými, pretože aj tak nikto presne nevie, čo to znamená. Prestaňme klásť dôraz na veci, ktoré od nás niekto očakáva a konajme to, čo od seba očakávame sami. Milí dospelí... ja mám 18. Chceme vám odkázať, že ešte nepoznáme v plnom rozsahu, čo to je. Ale usilujem sa spoznávať samu seba a zároveň som otvorená svetu, ktorému načúvam. A to mi zatiaľ stačí.